

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

Comisiei Economie, Buget, Finanțe

AMENDAMENT

*la proiectul legii bugetului de stat pentru anul 2023
(nr. 445 din 08 decembrie 2022)*

În conformitate cu prevederile art. 59 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996, se prezintă spre examinare următoarele amendamente la proiectul legii bugetului de stat pentru anul 2023 nr. 445 din 08.12.2022.

1. La art.11, la final, se va completa cu următorul text: „, cu excepția Președintelui Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova, Prim-ministrului și deputaților.
2. În anexa nr.3 la compartimentul Secretariatul Parlamentului la codul 0101 cifra „184481,7” se va substitui cu cifra „187981,7” și cifra „183721,7” se va substitui cu cifra „187221,7”.
3. În anexele nr.3.1 și 3.2 la compartimentul „Ministerul Economiei” se propune de alocat suplimentar mijloace financiare după cum urmează:
  - pentru Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA) – 140,0 milioane lei;
  - pentru Agenția de Investiții – 8,0 milioane lei;
  - pentru ZEL „Bălți” – 15,0 milioane lei.
4. În anexele nr.3.1 și 3.2 la compartimentul „Ministerul Culturii”, se propune de alocat suplimentar mijloace financiare în sumă de 5,0 mil.lei pentru linia bugetară „Susținerea proiectelor culturale și a organizațiilor obștești (00236), programul 85 02 Dezvoltarea culturii”.
5. Urmare modificărilor anexelor nr.3.1 și 3.2 se va modifica corespunzător anexa nr.4.
6. În anexa nr.4 la compartimentul Servicii de stat cu destinație generală la

codul 01 cifra „14641546,8” se va substitui cu cifra „14645046,8” și la compartimentul Autorități legislative și executive, servicii bugetar-fiscale, afaceri externe la codul 011 cifra „2664451,8” se va substitui cu cifra „2667951,8”.

7. Sursa de acoperire a cheltuielilor sus menționate urmează a fi din contul redistribuirilor de la alte compartimente.

Notă de argumentare:

Necesitatea majorării bugetului ODA survine de la gradul bun de absorbție a fondurilor în anul 2022 și a necesității susținerii sectorului IMM. În ultimul an, ODA a demonstrat o capacitate bună de administrare a fondurilor și este firesc ca bugetul acesteia pentru 2023 să fie suplinit.

Cu referire la alocarea a 8 milioane lei pentru Agenția de Investiții și 15 milioane lei la ZEL „Bălți”. Republica Moldova ratează anual proiecte investiționale străine importante, din cauza lipsei competențelor solicitate de investitori la nivel de produs și angajați. Prezența unor furnizori locali de componente, dar și a unei forțe de muncă calificate cu competențe în tehnologiile de producere utilizate la moment în special, în industrie, reprezintă două dintre cele mai importante elemente căutate de potențialii investitori. Acest lucru este cu atât mai important acum, când criza pandemică mondială și geopolitică regională a determinat, mai ales companiile multinaționale, să adopte din ce în ce mai mult strategii de relocare a afacerilor. În plus, Republica Moldova cedează din ce în ce mai mult țărilor din regiune în lupta concurențială pentru investiții, din cauza pieței mici, a bazinului limitat de forță de muncă și a imposibilității de a ține pasul cu oferta generoasă de subvenții pentru investitori, în alte țări.

Adițional, Zona Economică Liberă Bălți a inițiat crearea unei Platforme Inovaționale de Cercetare și Dezvoltare în Inginerie care este mai mult decât imperativă pentru stimularea dezvoltării IMM-urilor autohtone, cât și pentru atragerea unor investiții străine directe cu valoare adăugată înaltă în economia națională. Entitatea respectivă urmează să dezvolte capacitățile companiilor autohtone de a absorbi tehnologii moderne, de a adapta aceste tehnologii la nevoile pieței, și de a dezvolta, la rândul lor, tehnologii, produse sau servicii care să le permită progresul în lanțurile cu valoare adăugată înaltă și ieșirea sau întărirea pozițiilor pe piețele de export. În același timp, PICDI va ajuta

companiile locale să formeze competențele necesare angajaților lor în vederea utilizării tehnologiilor moderne în diverse industrii. La fel, PICDI urmează să contribuie la rezolvarea problemei lipsei acute de specialiști pentru potențialii investitori din rândul companiilor multinaționale, în așa domenii ca prelucrarea metalelor cu utilizarea mașinilor cu programare numerică (CNC), producerea componentelor din plastic prin injecție, utilizarea tehnologiilor bazate pe robotică și automatizare etc. În aceste condiții, PICDI urmează să devină un factor important de creștere a competitivității țării.

În contextul abordării sistemice adoptate, ZEL „Bălți” cu suportul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) a demarat, pe platforma sus-menționată, înființarea unui **Centru de formare în afara companiei (în continuare Centru)** în scopul ridicării calificării profesionale a angajaților din cadrul IMM locale și a investitorilor străini nou-veniți, ce operează la mașini cu programare numerică (CNC) și mașini de producere a pieselor din masă plastică prin injecție. Înființarea Centrului va asigura ridicarea calificării profesionale a angajaților în domeniul ingineriei.

Astfel, în vederea dotării Centrului cu echipamente, GIZ a acordat ZEL „Bălți” un grant în mărime de cca 500 000 euro, iar utilajele achiziționate din contul acestui grant au fost livrate din SUA la începutul lunii iulie. Totodată, companiile rezidente ale ZEL „Bălți” au donat alte 3 mașini industriale pentru producerea masei plastice prin injecție. De asemenea, în vederea asigurării sustenabilității Centrului de formare în afara companiei, cooperării pentru dezvoltarea competențelor și a infrastructurii de cercetare, dezvoltare și de producție digitală în cadrul PICDI, cât și stimulării investițiilor și creării de locurilor de muncă în țară, ZEL „Bălți” a semnat un acord de parteneriat cu Proiectul Tehnologiile Viitorului (FTA) finanțat de USAID și Suedia.

În acest sens, din cadrul Proiectul Tehnologiile Viitorului (FTA) urmează să fie alocați peste 1 milion de dolari SUA. În conformitate cu condițiile acordului, în vederea realizării obiectivelor menționate, este necesară și o cofinanțare din partea ZEL „Bălți” pentru renovarea clădirii destinate PICDI. Investiția în reconstrucție urmează să crească valoarea imobilului, care este proprietate a statului.

Prin prisma celor menționate mai sus, solicităm respectuos realocarea sumei de 15,0 mil. lei destinate implementării PDFL, către Platforma Inovațională de Cercetare și Dezvoltare în Inginerie (PICDI), în special pentru renovarea edificiului destinat creării PICDI.

Cu referire la alocarea surselor suplimentare către Secretariatul Parlamentului. Deoarece Republica Moldova a preluat Președinția-în-Exercițiu (PîE) a Inițiativei Central Europene pentru anul 2023, Parlamentul urmează să desfășoare la Chișinău Adunarea Generală a Dimensiunii Parlamentare a ICE și reuniunea Comitetului Parlamentar al Dimensiunii Parlamentare a ICE.

De asemenea, în 2023 Parlamentul urmează să găzduiască cea de-a X-a Sesiune Plenară a AP EURONEST, Regionala Europa a Adunării Parlamentare a Francofoniei, precum și alte activități pe dimensiunea externă, care vor fi organizate inclusiv în contextul obținerii de către Republica Moldova a statutului de stat candidat pentru aderarea la Uniunea Europeană, costul estimativ total constituind circa 4000,0 mii lei.

Deputat în Parlament

Radu MARIAN

Serviciul
guvernamental de
semnătură
electronică

[Semnează electronic](#) [Verifică semnătura](#) [Media](#)

Rezultatul verificării

Documentul demers retragere amendament buget 2023.semnat.pdf

#	Semnatar	Semnătura	Data semnării
1	Marian Radu 2005002028517	✓ Validă	18.12.2022 13:00:55

Documentul Amendament RM buget 2023 v2.semnat.pdf

#	Semnatar	Semnătura	Data semnării
1	Marian Radu 2005002028517	✓ Validă	18.12.2022 13:01:18

Mai verifică

Pagina principală

CENTRUL DE ASISTENȚĂ

Servicii Publice Electronice

022 820 000

Termeni și condiții
Întrebări frecvente
Procedura de integrare
suport@msign.egov.md

©2022 AGENȚIA DE GUVERNARE
ELECTRONICĂ
Versiunea 2.2.209 r. 5